

Lachkova Liudmyla, PhD, Associate Professor, Kharkiv State University of Food Technology and Trade. Address: Liudviga Svobodi, 60, ap. 172, Kharkiv, Ukraine, 61174. Tel.: (057)337-16-87, 0503007207; e-mail: milach53@gmail.com.

Лачкова Вікторія Миколаївна, канд. екон. наук, доц., обліково-фінансовий факультет, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адреса: просп. Людвиг Свободи, 35-в, кв. 136, м. Харків, Україна, 61202. Тел.: 0503031441; e-mail: vilach007@gmail.com.

Лачкова Вікторія Николаевна, канд. экон. наук, доц., учетно-финансовый факультет, Харьковский государственный университет питания и торговли. Адрес: просп. Людвиг Свободы, 35-в, кв. 136, м. Харків, Україна, 61202. Тел.: 0503031441; e-mail: vilach007@gmail.com.

Lachkova Victoriya, PhD, Associate Professor, Kharkiv State University of Food Technology and Trade. Address: Liudviga Svobodi, 35-v, ap. 136, Kharkiv, Ukraine, 61202. Tel.: 0503031441; e-mail: vilach007@gmail.com.

DOI: 10.5281/zenodo.3264792

УДК 339.543:339.922

ОСОБЛИВОСТІ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

К.Ю. Величко, Л.Л. Носач, О.І. Печенка

Розглянуто специфіку митного регулювання та митної політики України, яка виступає важливою складовою зовнішньоекономічної діяльності в контексті євроінтеграційного спрямування. Проаналізовано етапи становлення митного регулювання та проведення власної митної політики. Висвітлено проблемні питання реалізації митного регулювання, з якими стикається бізнес під час проходження митних процедур. Досліджено ключові складові митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України в умовах євроінтеграційного спрямування, які вимагають єдиних підходів та уніфікації всіх інструментів системи регулювання, а саме: упровадження механізму «єдиного вікна» (автоматизованої електронної системи), зниження митних ставок, спрощення митного документообігу та ін. Зроблено висновки щодо необхідності забезпечення сприятливих умов для адаптації національної економіки до міжнародної конкуренції через побудову ефективного механізму митного регулювання, який відповідає європейським вимогам та міжнародній практиці.

Ключові слова: митне регулювання, зовнішньоекономічна діяльність, митна політика, євроінтеграція.

© Величко К.Ю., Носач Л.Л., Печенка О.І., 2019

ОСОБЕННОСТИ ТАМОЖЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УСЛОВИЯХ ЕВРОИНТЕГРАЦИОННОЙ НАПРАВЛЕННОСТИ

К.Ю. Величко, Л.Л. Носач, О.И. Печенка

Рассмотрена специфика таможенного регулирования и таможенной политики Украины, которая на современном этапе выступает составной частью внешнеэкономической деятельности в контексте евроинтеграционной направленности. Проанализированы этапы становления таможенного регулирования и проведения собственной таможенной политики, а также проблемные вопросы таможенного регулирования, с которыми сталкивается бизнес при прохождении таможенных процедур. Освещены ключевые составляющие таможенного регулирования внешнеэкономической деятельности в условиях евроинтеграционного вектора, которые требуют единых подходов и унификации всех инструментов системы регулирования, а именно: внедрение механизма «единого окна» (автоматизированной электронной системы), снижение таможенных ставок, упрощение таможенного документооборота и др. Сделаны выводы о важности обеспечения благоприятных условий для адаптации национальной экономики к международной конкуренции путем построения эффективного механизма регулирования, который отвечает европейским требованиям и международной практике.

Ключевые слова: таможенное регулирование, внешнеэкономическая деятельность, таможенная политика, евроинтеграция.

FEATURES OF CUSTOMS REGULATION OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY IN THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION

K. Velychko, L. Nosach, O. Pechenka

The specificity of customs regulation and customs policy of Ukraine, which at the present stage is an integral part of foreign economic activity in the context of the European integration, was considered. The stages of the formation of customs regulation and the conduct of its own customs policy, as well as the problematic issues of customs regulation faced by the business during customs procedures were analyzed. Highlights of the key components of customs regulation of foreign economic activity in the context of the European integration vector, which require common approaches and unification of all instruments of the regulatory system, namely: the introduction of a "single window" (automated electronic system), reduction of customs rates, simplification of customs documents.

The emphasis was placed on the dynamic development of the process of integrating the national system of customs regulation of foreign economic operations into European, whose activation was facilitated by the application of the Regional Convention on Euro-Mediterranean preferential rules of origin from

January 1, 2019, the result of which is the mandatory introduction of the identity of the rules of origin of the goods being used in the framework of free trade agreements between its contracting parties. The emphasis was placed on the importance of preventing corruption in customs clearance and control, which, in the opinion of European partners, is an important obstacle to the development of foreign economic relations in the context of European integration. The main problem situations in the customs sphere, which may be related to the manifestations of corruption, are described, and recommendations are given, in order to prevent corruption manifestations during customs clearance. The conclusions were made about the importance of providing favorable conditions for the adaptation of the national economy to international competition by building an effective regulatory mechanism that meets European requirements and international practice.

Keywords: *customs regulation, foreign economic activity, customs policy, European integration.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. В умовах глобалізації міжнародних відносин жодна держава не може повноцінно розвиватися без ефективно побудованої системи зовнішньоекономічних зв'язків, яка сприятиме інтегруванню до світового господарства.

Регулювання зовнішньоекономічних відносин як сукупності заходів, інститутів та методів, що сприяють налагодженню зв'язків із міжнародними партнерами, набуває вкрай важливого значення. Тому сучасна система митного регулювання України має не тільки забезпечити сприятливі умови для адаптації національної економіки до міжнародної конкуренції, але бути ефективним інструментом, що формує засоби включення до глобальних та європейських економічних процесів.

Підписання Угоди про асоціацію з ЄС, зміцнило процес євроінтеграційні спрямування України. Безумовно, цей процес є складним і багатограним та передбачає поступове та диференційоване відкриття за галузями національної економіки національного ринку та ринку ЄС із дотриманням міжнародних вимог торгівлі. У цьому контексті саме ефективний механізм митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності стає чинником успішної реалізації євроінтеграційних спрямувань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання теоретичного обґрунтування митного регулювання знайшло своє відображення в наукових працях П.В. Пашка, О.П. Гребельника, Ю.В. Макагона, І.Г. Бережнюка, А.О. Задої, Д.В. Приймаченка та ін. Проблематику митно-тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності висвітлено в дослідженнях таких науковців, як А.Г. Гальчинський, І.О. Івашук, В.М. Гейець, А.С. Філіпенко, С.В. Мочерний, В.П. Мартинюк, С.Г. Осика, Б.П. Ярема та ін.

Проте, незважаючи на значну кількість публікацій щодо теоретичних аспектів та специфіки застосування форм митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, недостатньо розкриті питання сучасного стану митного регулювання міжнародних торговельних процесів із точки зору поглибленої євроінтеграції.

Метою статті є дослідження розвитку й сучасного стану національної системи митного регулювання та розробка рекомендацій для підвищення її ефективності в контексті інтеграції в європейський торговельний простір.

Вклад основного матеріалу дослідження. Досягнення динамічної економічної рівноваги, необхідної для оптимального результату, не можливе без регулюючої функції держави. Митне регулювання виступає ефективним економічним інструментом зовнішньоекономічної політики країни.

На сучасному етапі розвитку міжнародних економічних відносин саме митне регулювання є головним інструментом в інституційній побудові глобальних регіонів в умовах якісної трансформації інтеграційних процесів. Існуючі методи митного регулювання відповідають природі ринкових відносин, і тому відіграють важливу роль у регулюванні зовнішньоекономічної діяльності держави, особливо за умов адаптації на євроринку.

Сучасні методи митного регулювання включають у себе тарифне регулювання, засноване на використанні тарифу, і нетарифне регулювання, тобто систему різних адміністративних та технічних умов, що обмежують зовнішньоекономічну діяльність. Основними принципами митного регулювання України виступають такі (рис. 1).

КЛЮЧОВІ ПРИНЦИПИ ЗДІЙСНЕННЯ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ	
Виключна компетенція митних органів щодо здійснення державної митної справи	Виключна юрисдикція на її митній території
Єдиний порядок переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон	Додержання прав та охоронюваних законом інтересів осіб
Законність та презумпція невинуватості	Визнання рівності та правомірності інтересів усіх суб'єктів господарювання незалежно від форми власності
Прозорість	Ефективність
Відкритість	Системність

Рис. 1. Основні принципи здійснення митного регулювання в Україні

Еволюційні періоди становлення митного регулювання на Україні*

Період, роки	Основна характеристика митного регулювання
1991–1993	Митно-тарифне регулювання регламентується митним тарифом СРСР 1981 р., а з січня 1993 р. вводиться Єдиний митний тариф України
1994–1995	Закладено основи митно-тарифної політики створенням Митно-тарифної ради в 1994 р
1996–1998	Посилення протекціоністичної політики, що відбувається на фоні узгодження національної системи митно-тарифного регулювання з вимогами ГАТТ/СОТ; скасування системи пілг та підвищення ставки мита на високорентабельну продукцію (отримання фіскального ефекту); установлення мінімальних ставок на імпорт сировини, уведення експортного мита на окремі види товарів
1999–2005	Удосконалення митно-тарифного регулювання відповідно до міжнародного митного законодавства та вимог ГАТТ/СОТ; оптимізація товарної номенклатури, зниження мита на сировину; поступова оптимізація ставок мита на готову продукцію, що приводить до їх підвищення
2006–2010	Період активної співпраці з СОТ (підписання 35 із 44 двосторонніх протоколів щодо доступу до ринків товарів та послуг). 16 травня 2008 р. набуває чинності Протокол про приєднання України до Угоди про створення СОТ, який було підписано в Женеві 5 лютого 2008 р. Подальша лібералізація імпортного та експортного тарифів, що супроводжується зниженням ставок мита, відповідно до вимог СОТ
2010– до сьогодні	Зміни в структурі митно-тарифного регулювання, а саме посилення контролю за правильністю визначення митної вартості, класифікацією і країною походження товарів. У контексті реформування митниці пріоритетними є скорочення часу митного оформлення та формування інноваційної форми митного контролю, яка притаманна високорозвиненим країнам, а саме митного постаудиту. Активізація співпраці з ЄС через підписання Угоди про асоціацію України з ЄС

*Узагальнено на основі [1; 2; 6]

Самостійно регулювати митну сферу та проводити власну митну політику, Україна почала здійснювати за часів здобуття належності, пройшовши в еволюційному розвитку шість основних етапів, кожен з яких має певне наповнення. Проте загальний вектор становлення

національної митної системи та митного регулювання – це інтегрування до міжнародних норм і стандартів, застосування європейських процедур та поглиблене впровадження інформаційних технологій (табл. 1).

Важливим кроком із підтвердження євроінтеграційних спрямувань у контексті митного регулювання стало також прийняття Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму «єдиного вікна» та оптимізації проведення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України» (№ 2530-VIII). Здійснено важливі заходи для приведення транзитних процедур України у відповідність до умов Конвенції про єдиний режим транзиту. Законом запроваджуються нові типи митних декларацій, що є аналогічними до тих, які використовуються в ЄС для процедури спільного транзиту. Крім того, запровадження механізму «єдиного вікна» (автоматизованої електронної системи) [8] суттєво оптимізує процес митних процедур, надаючи можливість подання інформації в електронному вигляді, через єдиний інформаційний веб-портал і є сьогодні обов'язковим до застосування в усіх місцях митного оформлення.

Крім того, безумовним плюсом у процесі інтегрування національної системи митного регулювання до європейської є застосування положень Пан-Євро-Мед, тобто Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила (є універсальним механізмом установаження правил походження товарів), яка набрала чинності з 1 січня 2019 року. Робота над включенням України до Пан-Євро-Мед розпочалася ще у 2015 році, поступово реалізуються заходи з процедури приєднання. Для України включення до цієї конвенції – це можливість застосування преференційних правил і для українських товарів, що суттєво підвищує рівень інтеграції країни.

Доцільно зазначити, що сьогодні ЄС являє собою єдину митну систему, засновану на єдності найважливіших вимог до ввезених товарів і можливості їх безперешкодного переміщення в межах Євросоюзу.

Угодою про асоціацію визначено значний обсяг зобов'язань України в аспекті наближення законодавства у сфері митних питань до права ЄС.

ЄС виступає найбільшим єдиним ринком у світі, до склад якого входять 28 країн-учасниць, що утворюють єдину митну територію. Це означає, що:

– на товари, які переміщуються в межах ЄС, митні збори не сплачуються;

– усі країни ЄС мають єдиний митний тариф на товари, що імпортуються з країн, що не входять до ЄС;

– увезений на законних підставах товар випускається у вільний обіг на всій території ЄС без будь-яких інших заходів з боку митного контролю.

Принцип вільного пересування товарів, можливість перевозити і продавати товари, де завгодно на території ЄС є основоположним для ринку ЄС. Певною мірою складні й різноманітні національні закони були замінені єдиним набором європейських правил, що дозволило зменшити витрати і спростити експортну систему для компаній, які бажають вести торгівлю в інших країнах ЄС.

Ринок товарів ЄС є добре інтегрованим і узгодженим. Однак, щоб забезпечити ефективну роботу цього ринку, компанії мають дотримуватися певних правил і принципів добросовісної конкуренції.

Слід зауважити, що всі правові акти ЄС прийняті з метою реалізації положень установчих договорів щодо створення та функціонування митного союзу, є обов'язковими в країнах-учасниках і мають прямиий вплив і захист юрисдикції Суду ЄС та національних судових органів. Система джерел митного права ЄС містить акти первинного права (тобто установчі угоди ЄС), акти вторинного права (нормативно-правові акти інститутів ЄС), рішення Суду Європейських співтовариств; міжнародні договори Співтовариств і держав-членів.

У цьому контексті розвиток митного регулювання на національному рівні в умовах євроінтеграційних спрямувань потребує єдиного підходу та уніфікації всіх інструментів системи регулювання.

Глобалізація загострює конкурентну боротьбу на міжнародному ринку, тому посилюється роль митного регулювання з метою захисту національного ринку, з одного боку, та підтримки національної експортної сфери з іншого. При цьому розвиток інструментів митного регулювання має бути спрямований на забезпечення конкурентоспроможності національних виробників і економічної безпеки держави.

Так, у 2018 році з метою спрощення митного документообігу та в рамках виконання Україною зобов'язань щодо застосування міжнародних документів у митній справі та торгівлі, а саме так званих Customs Blueprints (митних прототипів), відбувся поділ Державної фіскальної служби на Державну податкову службу України та Державну митну службу України (постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.2018 № 1200).

Стосовно зниження митних ставок як результату впровадження режиму преференцій, то відповідно до умов Асоціації запущено асиметричний процес відкриття ринків. Уже зараз країни ЄС скасували

ввізні мита на 94,7% видів промислової продукції та 82,2% видів продукції сільськогосподарського походження. При цьому з боку України, урахуовуючи чутливість внутрішнього ринку, було введено пільгові митні режими лише для 49,2% видів продукції за всіма товарними групами. Змінилися і рівні тарифного захисту: в Україні на продукцію з ЄС середньоарифметична ставка мита знизилася до 2,24% (проти 4,95%), для українських товарів, що надходять до країн ЄС, ставка становить 0,5% (проти 7,6%) [5]. Згідно з домовленостями максимальна преференція буде досягнута у 2020 році, проте Україна матиме переваги за рахунок меншого зниження ставок ввізного мита на імпортовані товари з країн ЄС (табл. 2) [4].

Доцільно нагадати, що відповідно до Угоди про асоціацію сторони скасовують більшість видів ввізного мита впродовж дії перехідного періоду (для ЄС – до 2016 року, для України – до 2026 року).

Аналізуючи митну політику в контексті євроінтеграції В.Є. Данкевич зауважує, що «сам факт узгодження сторонами такого різнопланової за змістом та кількістю взаємних домовленостей сукупності дій є свідченням того, що Україна та ЄС мають серйозний намір не тільки перевести співпрацю на якісно новий рівень, але й суттєво наблизити економічну систему України до економічної системи ЄС на основі взаємної лібералізації, передусім руху товарів, капіталів та послуг, гармонізації підходів та принципів, на яких будується галузева політика та система регулювання виробничо-комерційної діяльності» [3].

Таблиця 2

Зміни ставок ввізного мита між Україною та ЄС під час реалізації положень Угоди про асоціацію [4]

Товарні групи	Середньоарифметичні ставки ввізного мита, %					
	Ставки базові (до підписання Угоди)		Ставки з моменту набуття чинності угодою (2016 р.)		Ставки по закінченні 10-річного перехідного періоду (2026 р.)	
	Україна	ЄС	Україна	ЄС	Україна	ЄС
За всією товарною номенклатурою	4,95	7,6	2,24	0,5	0,32	0,05
За групами HS 01-24 (сільгосппродукція)	9,24	19,8	6,77	0,6	1,38	0,24
За промисловими товарами (HS 25-27)	3,67	3,9	1,12	0,5	0,00	0,00

У звіті про виконання Угоди про асоціацію як перспективний напрям зближення в митній сфері на 2019 рік названо необхідність прийняття Україною низки законопроектів, зокрема «Про внесення змін до Митного кодексу щодо деяких питань виконання Глави 5 Розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їх державами-членами, з іншої сторони» (№ 7473); «Про внесення змін до Митного кодексу України (щодо виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС)» (реєстр. № 4615); «Про режим спільного транзиту» (№ 9532); «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України» (№ 4614) [4].

На жаль, певну стурбованість щодо митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в європейських партнерах викликають прояви корупції в митній сфері. Так, заступник бізнес-омбудсмена (незалежна інституція, яку створили уряд України, Європейський банк реконструкції і розвитку, Організація економічного співробітництва та розвитку й незалежні бізнес-асоціації) Ярослав Грегірчак, урахувавши інформацію від представників бізнесу, сформулював основні проблемні ситуації, пов'язані з проявами корупції на митниці (табл. 3).

Таблиця 3

Класифікація основних проблемних ситуацій у митній сфері, які можуть бути пов'язані з проявами корупції [7]

Різновид проблеми, що може призвести до корупційних проявів у митній сфері	Суть проблеми, виникнення якої може спричинити прояви корупції в митній сфері
1	2
Проблема визначення митної вартості	Компанія може дотримуватися іншої точки зору щодо митної вартості товару, який імпортується через кордон. При цьому характерними є зловживання митних органів із безпідставним вимаганням документів. Бізнесу буває не зовсім зрозуміло, як митники застосовують другорядні методи визначення митної вартості, і часто підприємці не розуміють логіки, за якою взагалі нараховуються суми митних платежів

Продовження табл. 3

1	2
Проблема повернення надмірно сплачених платежів	На практиці бізнесу простіше погодитися з позицією митників і сплатити те, що вимагає митниця, прямо на кордоні, для того, щоб відпустити товар у вільний обіг, а вже потім компанія йде до суду; виграє його, суд скасовує коригування митної вартості, але при цьому можуть бути труднощі з виконанням рішення суду про скасування рішення про корегування митної вартості так, щоб митниця скасувала висновок, звернулася до казначейства і надмірно сплачені гроші були повернуті компанії
Проблема довільної класифікації товарів	Є розбіжності не тільки в митниці з декларантами, але й між рішеннями, який та й сама митниця ухвалювала щодо абсолютно аналогічного товару або щодо якого існують рішення, ухвалені на етапі адміністративного чи судового оскарження. Практика класифікації товару в українських митників є абсолютно непослідовною
Проблема виникнення адміністративної відповідальності за порушення митних правил	Адміністративна відповідальність за порушення митних правил є об'єктом критики бізнесу, насамперед через те, що суворість відповідальності не відповідає тяжкості порушень
Проблема захисту прав інтелектуальної власності	Представники бізнесу скаржаться на недостатність захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон
Проблема втручання правоохоронних органів у процедуру митного огляду	Правоохоронцям, зокрема СБУ та Національній поліції, надано право ініціювати широкий спектр дій із доступом до товарів декларантів, перевантаження, розпакування тощо. Але в Митному кодексі України є норма, що втручання правоохоронців у процедуру митного органу прямо заборонене

Прояви корупції під час митного оформлення та регулювання суттєво шкодять веденню бізнесу в країні загалом, спотворюють принципи конкуренції та функціонування бізнес-процесів, створюючи ризики для безпеки ланцюга постачання та економічної безпеки

держави. На думку європейських фахівців, важливим є впровадження заходів, спрямованих на запобігання корупції, зменшення корупційних ризиків та встановлення сприятливого ділового клімату в країні.

Для оцінки заходів із недопущення корупційних явищ під час митного оформлення було проведене експертне опитування, при цьому в ролі експертів (респондентів) були залучені фахівці у сфері митного регулювання, митні брокери та представники бізнесу, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність у кількості 9 чоловік [7].

За результатами опитування були надані такі рекомендації для запобігання корупційним проявам на митниці:

- респонденти вважають неефективними такі «традиційні», а фактично декларативні форми боротьби з корупцією, як посилення контролю за діями митників, удосконалення управління кадрами, очищення керівного складу митних органів тощо;

- більшість респондентів вважає, що зменшити корупцію можна, збільшивши заробітну плату для працівників митних органів;

- респонденти також відзначають необхідність проактивної ролі бізнесу в запобіганні корупції (а саме дія виключно в правовому полі, принципова відмова від давання будь-яких хабарів та інформування правоохоронних органів про неправомірні дії посадових осіб державних органів).

На думку експертів, для протидії корупції необхідно впроваджувати заходи, спрямовані на запобігання корупції та викорінення передумов її виникнення, зменшення або ліквідацію корупційних складових. Отже, фактично інструменти боротьби з корупцією належать до таких сфер, як:

- законодавча (усунення прогалів у митному законодавстві, що зменшує можливості для неоднозначного його трактування митниками та підприємствами);

- технологічна (за рахунок спрощення та переведення митних процедур в електронні форми, тобто зменшується роль людського фактора, а відтак – і можливість виникнення корупції);

- операційна (прогнозоване та уніфіковане застосування законодавчих норм на всіх митницях).

У цьому контексті саме активне впровадження плану дій з адаптації процедур митного регулювання до європейської практики сприятиме не лише суттєвому спрощенню митних процедур, але й унеможливитиме корупційні явища, що зрештою стане позитивним сигналом для бізнесу та сприятиме зростанню обсягів експортно-імпортних операцій.

Висновки. Важливою складовою зовнішньоекономічної політики України на сучасному етапі є становлення більш ефективної

системи митного регулювання, яка спроможна, з одного боку, забезпечити фіскальну, захисну та регуляторну функції, а з іншого – сприятиме спрощенню митних процедур відповідно до європейських правил. Саме митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності обумовлює характер цих відносин та формує засади для ефективної інтеграції в європейський торговельний простір.

Україна зробила конкретні кроки з інтегрування системи митного регулювання: ухвалено Дорожню карту приєднання України до спільної транзитної процедури ЄС/ЄАВТ; прийнято Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму «єдиного вікна» та оптимізації проходження процедур контролю під час контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України»; транзитні процедури України приведені у відповідність до умов Конвенції про єдиний режим транзиту та ін. При цьому ключовими пріоритетами зближення України і ЄС у митній сфері є створення безпечних і безперешкодних умов здійснення торгівлі, упровадження ефективної системи аналізу ризиків для боротьби з митними правопорушеннями, модернізація діяльності митної служби України.

Проте вкрай актуальною, на думку зарубіжних партнерів, експертів та представників бізнесу, є необхідність повного викорінення корупції під час при митного оформлення та контролю, що можливо насамперед через спрощення митних процедур та активне впровадження електронних процедур.

Список джерел інформації / References

1. Гребельник О. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : підручник / О. Гребельник. – Київ : ЦУЛІ, 2005. – 696 с.

Grebelnik, O. (2005), *Customs regulation of foreign economic activity: textbook [Mytne rehulivannia zovnishnoekonomichnoi diialnosti]*, ZUL, Kyiv, 696 p.

2. Гуменюк О. Г. Еволюція системи митно-тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс] / О. Г. Гуменюк // *Гроші, фінанси та кредит*. – 2018. – Вип. 14. – Режим доступу : http://economyandsociety.in.ua/journal/14_ukr/112.pdf

Gumenyuk, O. (2018), “Evolution of the system of customs and tariff regulation of on-going economic activity” [“Evoliutsiia systemy mytno-taryfnoho rehulivannia zovnishnoekonomichnoi diialnosti”], *Money, finance and credit*, Vol. 14, available at: http://economyandsociety.in.ua/journal/14_ukr/112.pdf

3. Данкевич В. Є. Митне регулювання експорту та імпорту сільськогосподарської продукції в умовах асоціації з ЄС [Електронний ресурс] / В. Є. Данкевич // *Глобальні та національні проблеми економіки*. – 2015. – № 4. – С. 57–60. – Режим доступу : http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/4923/1/Gnpe_2015_4_57-60.pdf

Dankevich, V. (2015), "Customs regulation of export and import of agricultural products in the conditions of association with the EU", *Global and national products of the economy*, Vol. 4, pp. 57-60, available at: http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/4923/1/Gnpe_2015_4_57-60.pdf

4. Звіт про виконання угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у 2018 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://eu-ua.org/sites/default/files/inline/files/association-agreement-implementation-report-2018.pdf>

"Report on the implementation of the Association Agreement between Ukraine and the European Union in 2018" ["Zvit pro vykonannya uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu ta Yevropeiskym Soiuzom u 2018"], available at: <https://eu-ua.org/sites/default/files/inline/files/association-agreement-implementation-report-2018.pdf>

5. Зовнішньоекономічні відносини України з ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://forumkyiv.org/uk/analytics/zovnishnoekonomichni-vidnosini-ukrayini-z-yes>

"Foreign Economic Relations of Ukraine with the EU" ["Zovnishnoekonomichni vidnosyny Ukrainy z Yevropeiskyi Soiuz"], available at: <http://forumkyiv.org/uk/analytics/zovnishnoekonomichni-vidnosini-ukrayini-z-yes>

6. Величко К. Ю. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / К. Ю. Величко, В. О. Козуб, Л. Л. Носач, Л. О. Чернишова, О. І. Печенка. – Харків : Форт, 2017. – 221 с.

Velychko, K., Kozub, V., Nosach, L., Pechenka, O. (2017), *Customs regulation of foreign economic activity: textbook* [Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності], Fort, Kharkiv, 221 p.

7. Ситуація на митниці стимулює корупцію [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://boi.org.ua/publications/press/1162-situaciya-na-mitnici-stimulyuye-korupciyu>

"The customs situation stimulates corruption" ["Sytuatsiia na mytnytsi stymuliuiie koruptsiuu"], available at: <https://boi.org.ua/publications/press/1162-situaciya-na-mitnici-stimulyuye-korupciyu/>

8. Носач Л. Л. «Єдине вікно» як інструмент соціально-економічного оздоровлення та управління міжнародним бізнесом / Л. Л. Носач, К. Ю. Величко // Фінансові механізми антикризового управління: сучасні реалії та стратегічні орієнтири : колективна монографія / за заг. ред. А. С. Крутової. – Х. : Видавець Іванченко І. С., 2018. – С. 224–241.

Nosach, L., Velychko, K. (2018), "Single window" as an instrument of socio-economic recovery and management of international business", *Financial mechanisms of crisis management: current realities and strategic guidelines: collective monograph* ["Єдине вікно" як інструмент соціально-економічного оздоровлення та управління міжнародним бізнесом"], Publisher Ivanchenko I. S., Kharkiv, pp. 224-241.

Величко Катерина Юрївна, канд. екон. наук, доц., кафедра міжнародної економіки, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адреса: вул. Клочківська, 333, м. Харків, Україна, 61051. Тел.: 0503018920; e-mail: eklevyna@gmail.com.

Величко Екатерина Юрьевна, канд. экон. наук, доц., кафедра международной экономики, Харьковский государственный университет питания и торговли. Адрес: Клочковская, 333, г. Харьков, Украина, 61051. Тел.: 0503018920; e-mail: eklevyna@gmail.com.

Velychko Kateryna, PhD in Econ. Sc., Associate Professor of Department of International Economics, Kharkiv State University of Food Technology and Trade. Address: Klochkivska str., 333, Kharkiv, Ukraine, 61051. Tel.: 0503018920; e-mail: eklevyna@gmail.com.

Носач Лариса Леонідівна, канд. экон. наук, доц., кафедра економіки та маркетингу, Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут». Адреса: вул. Чкалова, 17, м. Харків, Україна, 61000. Тел.: 0959184177; e-mail: larysanosach.uk@gmail.com.

Носач Лариса Леонидовна, канд. экон. наук, доц., кафедра экономики и маркетинга, Национальный аэрокосмический университет им. Н.Е. Жуковского «Харьковский авиационный институт». Адрес: ул. Чкалова, 17, г. Харьков, Украина, 61000. Тел.: 0959184177; e-mail: larysanosach.uk@gmail.com.

Nosach Larisa, PhD in Econ. Sc., Associate Professor of Department of Economy and Marketing, National Aerospace University named after N.E. Zhukovsky «Kharkiv Aviation Institute». Address: Chkalova str., 17, Kharkiv, Ukraine, 61000. Tel.: 0959184177; e-mail: larysanosach.uk@gmail.com.

Печенка Оксана Іванівна, ст. викл., кафедра міжнародної економіки, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адреса: вул. Клочківська, 333, м. Харків, Україна, 61051. Тел.: 0506883912; e-mail: pk.oksavana@gmail.com.

Печенка Оксана Ивановна, ст. преп., кафедра международной экономики, Харьковский государственный университет питания и торговли. Адрес: ул. Клочковская, 333, г. Харьков, Украина, 61051. Тел.: 0506883912; e-mail: pk.oksavana@gmail.com.

Pechenka Oksana, Senior Lector of Department of International Economics, Kharkiv State University of Food Technology and Trade. Address: Klochkivska str., 333, Kharkiv, Ukraine, 61051. Tel.: 0506883912; e-mail: pk.oksavana@gmail.com.

DOI: 10.5281/zenodo.3264797